

ÎNCHEIERE

11 octombrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componență:

Președintele ședinței, judecătorul – Valeriu Doagă
Judecătorii – Tamara Chișca-Doneva, Ion Druță

examinînd recursul declarat de reprezentantul Lilianeii Lipcan, avocatul Ala Florea împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 31 ianuarie 2017,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Ion Ganea împotriva Liliei Lipcan cu privire la încasarea datoriei,

c o n s t a t ă:

La 23 mai 2007, Ion Ganea a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Liliei Lipcan, solicitînd admiterea acțiunii, încasarea de la Lilia Lipcan suma de 3000 de dolari SUA, ce constituie 37140 de lei și 5750 de euro, ce constituie 95737,50 de lei.

Prin hotărîrea Judecătoriei Călărași din 11 iulie 2007 s-a admis acțiunea, s-a încasat de la Lilia Lipcan în beneficiul lui Ion Ganea echivalentul în lei moldovenești a sumelor de 3000 de dolari SUA și 5750 de euro, luîndu-se în considerare rata de schimb a Băncii Naționale a Moldovei la momentul executării obligației. S-a încasat de la Lilia Lipcan în beneficiul lui Ion Ganea cheltuielile de judecată ce țin de plata taxei de stat în mărime de 3960 de lei, cu mențiunea că măsura de asigurare a acțiunii își păstrează efectul pînă la executarea hotărîrii judecătorești.

La 28 septembrie 2016 reprezentantul Liliei Lipcan, avocatul Ala Florea a declarat apel împotriva hotărîrii Judecătoriei Călărași din 11 iulie 2007, solicitînd repunerea în termen de declarare a apelului, casarea hotărîrii Judecătoriei Călărași din 11 iulie 2007 cu remiterea cauzei la rejudecare și scutirea parțială de la plata taxei de stat.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 31 ianuarie 2017 s-a respins cererea reprezentantului apelantei Lilia Lipcan, avocatul Ala Florea privind repunerea în termen de declarare a apelului și s-a restituit cererea de apel depusă de reprezentantul apelantei Lilia Lipcan, avocatul Ala Florea la 28 septembrie 2016

împotriva hotărîrii judecătorei Călărași din 11 iunie 2007, ca depusă în afara termenului legal (f.d.54-57).

La 24 martie 2017 reprezentantul Lilies Lipcan, avocatul Ala Florea a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 31 ianuarie 2017, solicitînd admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel cu soluționarea probei în fond.

În motivarea recursului și-a exprimat dezacordul cu încheierea recurată invocînd că, Lilia Lipcan a fost în imposibilitate de a participa la examinarea cauzei, deoarece se afla în Federație Rusă, iar despre hotărîrea primei instanțe a aflat de la vecini prin intermediul rețelelor de socializare, comunicîndu-i că este căutată de executorul judecătoresc.

Susține că, ultima dată în luna octombrie 2013, Lipcan Lilia s-a aflat pe teritoriul Republicii Moldova, fapt confirmat prin copia pașaportului eliberat pe numele ultimei.

Consideră că instanța de apel eronat a apreciat probele prezentate, iar termenul de declarare a apelului a fost omis întemeiat.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de reprezentantul Liliei Lipcan, avocatul Ala Florea, urmează a fi restituit pentru următoarele.

Potrivit art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

În conformitate cu art. 426¹ lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă cererea de recurs a fost depusă în afara termenului legal, iar recurentul nu solicită repunerea în termen.

Colegiul menționează că dispozițiile art. 426¹ lit. a) din Codul de procedură civilă instituie două condiții cumulative pentru ca cererea de recurs să fie restituită: cererea de recurs să fie depusă în afara termenului legal și să nu existe solicitarea de repunere în termenul de atac.

În acest sens, Colegiul relevă că termenul de recurs este un termen de procedură imperativ, astfel încât nerespectarea lui atrage decăderea din dreptul de a mai exercita calea de atac, iar depunerea acestuia peste termen va fi respins ca tardivă, fără a iniția o abordare a recursului în fond. Impunerea unui termen de valorificare a căii de atac are drept scop disciplinarea justițiabililor și garantarea securității raporturilor juridice. În context, sancțiunea decăderii din dreptul de acces la jurisdicția Curții Supreme de Justiție constituie, de asemenea, un factor de securitate juridică, sancțiune conținută în regula de 15 zile, care curge de la data comunicării încheierii contestate recurentului și împiedică o permanentă repunere în discuție a soluțiilor irevocabile pronunțate de instanțele de judecată.

Astfel, instanța de recurs constată faptul că, încheierea Curții de Apel Chișinău din 31 ianuarie 2017 a fost pronunțată în ședință publică în prezența reprezentantului Lilies Lipcan, avocatul Ala Florea și semnatara cererii de recurs, fapt consemnat în procesul-verbal al ședinței de judecată din aceeași dată (f.d.53a-

53), iar cererea de recurs a fost depusă la 24 martie 2017, reieșind din amprenta sigiliului aplicată pe recurs (f.d.68-70).

Prin urmare, instanța de recurs constată că în speță a fost omis termenul de declarare a recursului, în privința căruia nu a fost solicitată repunerea în termen. Or, în condițiile speței, termenul de 15 zile de declarare a recursului a început să curgă de la momentul pronunțării încheierii instanței de apel, adică 31 ianuarie 2017, reprezentantul recurentului cunoscând soluția pronunțată de instanța de apel și intervalul de timp acordat de lege pentru contestarea acesteia, avînd totodată și dreptul legal de a solicita restabilirea termenului în cazul omiterii întemeiate a acestuia, fapt omis de ultimul, or reieșind din dispozițiile art. 56 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă și art. 425 din Codul de procedură civilă în raport cu prevederile art. 111 alin. (1) din aceeași lege, reprezentantul Liliei Lipcan, avocatul Ala Florea urma să dea dovadă de diligență și să respecte termenul legal în vederea demarării căii de atac.

Argumentele invocate de reprezentantul recurentului, nu pot fi reținute, deoarece ele sunt expuse asupra temeiniciei încheierii recurate și nu pot fi puse la baza recursului, întrucît calea de atac a fost exercitată în afara termenului legal, iar normele legale citate mai sus stipulează imperativ că încheierea poate fi contestată în termen de 15 zile din momentul comunicării, la caz momentul pronunțării, or potrivit art. 111 alin. (1) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.

Instanța de recurs reiterează că exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decît într-un anumit cadru prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după expirarea cărora valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă. Mai mult, instanța subliniază și faptul că părțile interesate în cadrul unui proces, trebuie să urmărească cu bună-credință desfășurarea procesului, remarcă sugerată și de jurisprudența Curții Europene.

În contextul dat, CtEDO a apreciat că reglementarea referitoare la formalitățile și termenele ce trebuie respectate pentru a promova recurs urmărește să asigure o bună administrare a justiției și, în particular, să respecte principiul securității raporturilor juridice și că cei interesați trebuie să aibă posibilitatea de a se aștepta ca aceste reguli să fie aplicate. S-a subliniat că aceste termene urmăresc mai multe scopuri importante, și anume să garanteze securitatea juridică fixând un termen pentru acțiuni, să pună pe eventualii pîrîți la adăpost de plângeri introduse foarte târziu care ar fi, probabil, mai dificil de combătut, și să împiedice nedreptățile ce s-ar putea produce dacă tribunalele ar fi chemate să se pronunțe în legătură cu evenimente consumate cu mult timp în urmă, plecând de la elemente de probă cărora nu li s-ar mai putea acorda credit și care ar fi incomplete din cauza timpului scurs (cauza Brumărescu contra României, cauza Marckx contra Belgiei).

În cauza Melnic contra Republicii Moldova, Curtea a constatat violarea art. 6 § 1 al Convenției (securitatea raporturilor juridice) – admiterea, într-o cauză cu privire la recuperarea prejudiciilor, a unui recurs depus peste termen, fără a se expune asupra obiecției reclamantului că recursul este tardiv.

În lumina celor menționate și avînd în vedere faptul că, reprezentantul recurentului nu a solicitat repunerea în termen a recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia restituirii recursului declarat de reprezentantul Liliei Lipcan, avocatul Ala Florea ca fiind tardiv, circumstanță ce împiedică examinarea recursului în fond, în caz contrar, s-ar aduce atingere dreptului părții adverse la un proces echitabil consacrat de art. 6 CEDO.

În conformitate cu art. 269-270, art. 426¹ lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e

Se restituie recursul declarat de reprezentantul Liliei Lipcan, avocatul Ala Florea împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 31 ianuarie 2017.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Ion Druță